

kommer dem tilgode ved Overgangen, saaledes at de faae en særdeles gunstig Stilling ved Overgangen til at blive Selveiere. Og, naar der i dets Sted er foreslaaet, at der skulde siges, at Justitsministeren har at paasee, at disse Bestemmelser „saavidt muligt iagttages“, saa har jeg for det Allersørste derimod at indvende, at der staaer „saavidt muligt“; thi det forekommer mig, at dette Udtryk har i denne Sammenhæng ingensteds hjemme. Det maa antages, at deslige Bestemmelser kunne iagttages, og, dersom de i et enkelt Tilfælde slet ikke kunne iagttages, saa troer jeg, at det maa være Rigsdagens Pligt at sige: saa kunne vi ikke tilstede, at der gives Bevillinger til at opløse dette Lehn'sforhold under Omstændigheder, hvor det ikke staaer i vor Magt og heller ikke i Justitsministerens Magt at sikke vedkommende Fæstere imod, at de lide et virkeligt Tab ved den Overgang til Selveiendom, som vi jo netop mene at skulle være beregnet paa vel paa deres som paa Fædrelandets Bedste i det Hele.

Stampe: Jeg har kun en eneste Betænkelighed ved det foreliggende Uendningsforslag, den nemlig, at det ikke er kommet til at være saa omfattende eller at gaae saa vidt, som det uden Tvivl har været den ærede Forslagsstillers Hensigt, idet Ordet „Bønder“, som findes i § 2 i Lovforslaget, i Uendningsforslaget er forandret til Ordet „Fæstere“. Jeg har her fornemmelig for Die, at det let kan være Tilfældet, at en stor Deel af Huusmændene paa et Lehnsgods eller Stamhuus kan være Leiere, og det er meget muligt, at Creator af dette Stamhuus ligesaavel har havt Leierens Bedste for Die som Fæsterens. Jeg troer derfor, at det vilde have været heldigt, om Ordet „Bønder“ var blevet bibeholdt i Uendningsforslaget. Det er blot denne Bemærkning, jeg vilde tillade mig at henstille til den ærede Forslagsstillers nærmere Overtøelse, om han ikke maatte finde sig foranlediget til ved tredje Behandling at forandre dette Udtryk.

Blechingberg: Den Bemærkning, som den sidste ærede Taler gjorde, kan komme i Betragtning ved Sagens 3die Behandling, saafremt det ærede Thing maatte billige min forandrede Redaction. Jeg skal ikke opholde mig ved noget vidløftigt Forsvar af den; begge Dele foreligge den ærede Forsamling, og den maa allerede kjende dem saa nøie, at den vil være istand til at dømme derom. Jeg har allerede bemærket, at, imedens Justitsministeren har fundet sig utilfreds med den oprindelige Redaction, og anseet den for at være af den Bestaffenhed, at det vil sætte ham i en betydelig Forlegenhed, og ofte vanffelliggjøre hans Beslutninger med Hensyn til, hvad jeg dog troer, vi alle maae ønske, at ad den Vej, hvorom her er Tale i Lovforslaget, Overgang til Selveiendom kan finde Sted, saa antager han ikke, at den forandrede Redaction, som jeg har bragt i Forslag, medfører en saadan Vanffelighed, idetmindste ikke i en saa høi Grad. Jeg har idetmindste efter mit Skjønnende ikke kunnet billige det Udtryk „tilstigtede“, som findes i det oprindelige Lovforslag, et Udtryk, der, i og for sig svævende, nærmest leder til at tænke sig, hvad der dog egentlig ikke burde være tænkt i Loven. Taleren bør nemlig her kun være, om de Bestemmelser, der findes i Creationsbrevene, og som ved en rigtig Fortolkning af Creationsbrevene hjemle en særlig Fordeel for de Personer, om hvem her er Tale. De Fordele, som saaledes ere dem behørig hjemlede i Creationsbrevet, skulle ikke forskjørties ved de Forandringer, som foretages ved Afhændelse af Godset; men det maa være givet, at saadanne Fordele ere hjemlede i Creationsbrevet, og man kan virkelig ikke behjælpe sig med Conjecturer i Henseende til, hvad Creator kan have tilstiget, hvor det ikke er klart og givet, at den Fordeel, hvorpå der er Tale, virkelig har Hjemmel i Documentet. Fra dette Synspunkt har jeg troet det rigtigere at formulere § 2 paa den Maade, som Uendningsforslaget viser.